

[Anne Grete Holmsgård]

et af ANC-folk i Matola, lige uden for Moçambiques hovedstad, Maputo. Ved den lejlighed blev 11 medlemmer af ANC dræbt, herunder lederen af den illegale faglige organisation SACTU. Dengang undlod den danske regering at udtale sig, til trods for at Botha ved den lejlighed bedyrede, at Sydafrika vil fortsætte med at angribe ANC, hvor de end befinder sig i frontlinjestaterne.

Den 18. marts 1981 foretog Sydafrika endnu en række angreb, denne gang på såvel Angola som Moçambique og Botswana. Med hensyn til angrebet på Botswana har dette, så vidt jeg ved, ikke været omtalt i den danske presse, men i den udenlandske presse, bl. a. i The Guardian. Angrebet på Angola er blevet foretaget fra sydafrikanske baser i Namibia, som Sydafrika fortsat holder besat uanset den internationale fordømmelse af denne besættelse.

Formålet fra Sydafrikas side synes helt klart at være, at ANC og SWAPO skal bekæmpes med alle midler, også når de opholder sig i frontlinjestaterne. Dette sker samtidig med, at Reaganregeringen helt klart er ved at ændre sin Afrikapolitik, hvor alt lægger op til, at USA fremover vil køre en mere Sydafrikavenlig kurs og en hårdere linje over for frontlinjestaterne.

Danmark har jo ved tidligere lejligheder gjort opmærksom på, at man er modstander af apartheidsystemet, og at man går ind for Namibias selvstændighed. Jeg mener, at det er meget godt med den slags udtalelser, men der må også være noget konkret at have dem i. Derfor vil jeg gerne spørge, hvilke initiativer regeringen har tænkt sig at tage i denne anledning.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Jeg kan sige, at regeringen ved flere lejligheder har taget skarp afstand fra Sydafrikas militære angreb på nabolandene, og det er jo især Angola og Moçambique. Det skete bl. a. i en pressemeddelelse om den seneste udvikling i det sydlige Afrika, der blev udsendt af de 10 EF-lande den 11. februar i år.

Jeg havde for nylig besøg af præsidenten for ANC, Oliver Tambo, som jeg havde en længere samtale med, og i den anledning udsendte jeg en pressemeddelelse, hvor jeg meget kraftigt fordømte disse angreb. Jeg vil godt her gentage, at regeringen altså klart og

entydigt fordømmer Sydafrikas militære angreb på nabostaterne.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Jeg vil gerne sige tak til udenrigsministeren. Jeg beklager naturligvis, at jeg ikke har set den pressemeddelelse fra de 10 EF-lande fra den 11. februar. Jeg synes selvfølgelig, det er et lille skridt, et lille plus, at regeringen tager afstand fra Sydafrikas militære angreb ind i frontlinjestaterne, men jeg synes også, at der må kræves en mere resolut linje, og at man må tage nogle andre initiativer.

Det har jo hidtil været den danske regerings linje, at man ikke ønskede at foretage direkte sanktioner over for Sydafrika, medmindre dette spørgsmål – og jeg tænker her på olieboycot bl. a. – kom op i FNs sikkerhedsråd og blev vedtaget af FNs sikkerhedsråd.

Vi ved alle sammen, at det er meget usandsynligt, at det skulle blive vedtaget i FNs sikkerhedsråd, bl. a. på grund af USAs tilstedeværelse, men også på grund af Storbritanniens tilstedeværelse. Dette ser ud til at blive mere og mere usandsynligt med den linje, USA lægger i Afrika i øjeblikket, eller som tegner sig med hensyn til USAs Afrikapolitik.

Derfor vil jeg gerne spørge, om regeringen agter at tage andre initiativer, at anlægge en mere håndfast linje over for Sydafrika. Alting viser jo, at almindelig verbal fordømmelse øjensynlig ikke har nogen som helst effekt på Sydafrika. Trods verbal fordømmelse fra store dele af verdensopinionen, fra mange lande, herunder Danmark, både mod apartheidstyret og mod den ulovlige besættelse af Namibia og mod de militære angreb ind i forskellige frontlinjestater, sker der alligevel ikke noget. Sydafrika fortsætter uantastet sin linje. Man bedyrer endog, at man vil fortsætte med at foretage militære angreb ind i alle de frontlinjestater, der huser repræsentanter for ANC eller for SWAPO.

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

Det bliver sagt, at verbale protester ikke giver så forfærdelig meget. Jeg vil føje til, at hvis Danmark ensidigt tog forskellige forholdsregler i retning af en boykot på forskellig måde, så vil jeg ikke tro, at virkningen